

НАША МІСІЯ – ЯКІСНА ОСВІТА

Афанасій ЛОМАКОВИЧ, ректор академії*(Початок на стор. 1)*

У минулому році зроблено спробу впровадження нових форм співпраці з освітніми закладами (установами), громадськими організаціями. У Стратегії розвитку навчального закладу передбачено налагодження роботи суботньо-недільних шкіл для обдарованої молоді регіону, англійських клубів, фізико-математичної школи вихідного дня, біологічного клубу, спортивного центру розвитку дитини, недільної школи музичного чи образотворчого мистецтва, центру інклюзивної освіти (спільно з районним і міським відділами освіти), центру розвитку дитини, регіонального центру роботи з національно-патріотичного виховання.

Окремі елементи цієї роботи впроваджено в життя. Розпочато організаційні заходи щодо створення Центру розвитку дитини кафедрою теорії і методики дошкільної та початкової освіти (Фасолько Т.С.); проведено низку заходів кафедрою педагогіки та психології (Кравець Л.М.) в контексті проблем інклюзивної освіти спільно з громадською організацією «Товариство батьків дітей-інвалідів та їх друзів «Зоря надії»; започатковано діяльність благодійної організації «Благодійний фонд «Спортивний центр розвитку дитини» (Голуб В.А.), до роботи якого залучено дітей 6-8 років (заняття проводяться 3 рази на тиждень). Розпочали функціонування громадські організації «Нові Волинські Атени» та «Молодіжний рух «За майбутнє».

Розвиваються та урізноманітнюються форми співпраці з оздоровчими таборами відпочинку (Міжнародний дитячий центр «Артек-Карпати» (Буковель), оздоровчий табір «Едельвейс» (Карпати); дитячий оздоровчий табір «Факел» (м. Бердянськ), «Лісова казка», «Гайдарівець» (Тернопільська обл.), «Чайка», «Веселка», «Корчагінець», Берізка» (Рівненська обл.).

Однією з невід'ємних складових наукової діяльності Академії є науково-теоретичні дослідження з актуальних проблем сучасної вищої школи. Науково-дослідна робота професорсько-викладацького складу тісно пов'язана з проблемами підвищення якості й ефективності підготовки майбутніх фахівців. Укладено угоди про партнерське співробітництво між Академією та іншими науково-освітніми інституціями України. Відзначаємо необхідність поглиблення співпраці в рамках існуючих угод з вітчизняними університетами, міжнародними освітніми фондами та організаціями. Підписано ряд угод про співробітництво із Тернопільським національним педагогічним університетом ім.Володимира Гнатюка, Чернівецьким національним університетом ім.Юрія Федьковича, Східноєвропейським національним університетом ім. Лесі Українки, Тернопільським національним економічним університетом, Дрогобицьким державним педагогічним університетом ім.Івана Франка, Житомирським державним педагогічним університетом ім.Івана Франка, Бродівським педагогічним коледжем ім.Маркіяна Шашкевича, Дубенським педколеджем Рівненського державного гуманітарного університету.

Розвиток міжнародного співробітництва впливає не тільки на освітній рівень кожного окремого вищого навчального закладу, але й сприяє наближенню освітньої структури України до європейських стандартів, що є дуже актуальним сьогодні, коли йдеться про об'єднання європейської освітньої простір. Зокрема, підписана угода про співробітництво з Остролеським науковим товариством ім. Адама Хентніка (м. Остролеська, Польща) та підготовлено пакети документів для підписання міжнародної угоди про співробітництво з Люблінським католицьким університетом Івана Павла II (Люблін, Польща). Ще дві міжнародні угоди – у роботі (Краків і Хожув, Польща).

У рамках міжнародного співробітництва та наукового партнерства будемо і надалі поглиблювати співпрацю в рамках уже існуючих угод з університетами, міжнародними освітніми фондами та організаціями. Прогнозується підписання нових документів про співпрацю з вищими навчального закладу близького та далекого зарубіжжя.

Плануємо вийти на новий рівень зв'язків з університетськими центрами зарубіжжя, уклавши нові угоди про співробітництво в науковій, освітній сферах та сфері академічних обмінів.

Відзначено ювілейні дати персоналії краю, які зробили вагомий внесок у розвиток освіти, науки і культури на Кременеччині, у становлення і зміцнення нашого навчального закладу. З нагоди 120-річчя від дня народження Михайла Вериківського проведена II Всеукраїнська науково-практична конференція «Михайло Вериківський у контексті української музичної культури та освіти», опубліковано одноименний збірник наукових матеріалів конференції, відкрито Кімнату-музей митця.

Продовжуємо добрі традиції колективу Академії щодо вшанування пам'яті краян: почали функціонувати навчальні аудиторії імені професора Володимира Чопика та імені кременчанина, адвоката і громадсько-політичного діяча Бориса Козубського; проведено Всеукраїнський науковий семінар «Творчий світ Бориса Харчука», приурочений 85-річчю від дня народження письменника, і літературно-краєзнавчі читання «Гаврило Чернихівський – краєзнавець, науковець, публіцист», приурочені 80-річчю від дня народження нашого краянця.

У рамках Всеукраїнського тижня права і з нагоди відзначення 40-річчя створення Української Гельсінської Групи сприяння виконанню Гельсінських угод в Академії відбувся науковий семінар «Українська Гельсінська Група в

боротьбі за права людини в умовах тоталітарного режиму».

Науково-педагогічна діяльність викладачів Академії через проведення науково-методичних семінарів популяризується та впроваджується в освітніх закладах Кременеччини. Стало доброю традицією проведення науково-методичних семінарів, тренінгів, майстер-класів спільними зусиллями педагогічних колективів шкіл міста Кременця і району та викладачів Академії. Мета, яка об'єднала представників різних ланок освіти, – професійне зростання, обмін знаннями й практичним досвідом, налагодження міцних зв'язків і творча співпраця.

Науково-педагогічні працівники кафедри теорії та методики дошкільної освіти у співпраці з науковцями Інституту обдарованої дитини НАПН України провели науково-методичний семінар «Розвиток мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку: сучасні підходи».

Вивчення новітніх підходів і поширення інноваційного

досвіду фізичного виховання школярів стало метою науково-методичного семінару «Організація та проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в загальноосвітніх навчальних закладах», який підготувала циклова комісія фізичного виховання педагогічного коледжу нашого начального закладу для вчителів загальноосвітніх шкіл регіону. У підготовці та проведенні міжрайонного методичного дійства з фахівцями коледжу співпрацювали методисти з фізичного виховання відділів освіти Кременецької, Ланівецької та Шумської райдержадміністрацій.

Науково-педагогічні працівники кафедри педагогіки та психології провели семінар-інтеракцію «Виховання громадянина в аспекті викликів сучасності» на базі Вишнівецької міської бібліотеки для дорослих. У заході брали участь викладачі кафедри педагогіки та психології і студенти педагогічного факультету Академії, працівники бібліотеки, педагоги ЗОШ і науковці Національного заповідника «Замки Тернопілля». На базі Кременецької ЗОШ I-III ступенів №1 ім. Галини Гордасевич відбувся черговий захід – засідання круглого столу на тему «Інклюзія – вимога сучасної школи».

Наукова продукція професорсько-викладацького складу Академії у 2016 році відображає їх багатогранне наукове поле досліджень, а також приурочена ювілеям вагомих постатей України на тлі епохи. За матеріалами проведених

міжнародних, всеукраїнських конференцій, симпозіумів, семінарів опубліковано збірники наукових праць.

Набули свого розвитку випуски наукових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Це «Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка» [за ред. Ломаковича А. М., Бенери В. Є.] та «Кременецькі компаративні студії: науковий часопис / ред.: Чик Д.Ч., Пасічник О.В.». Вже шості випуски згаданих наукових видань продовжують наукову традицію та забезпечують розширення географії для оприлюднення результатів наукових досліджень здобувачам наукових ступенів та вчених звань з України та далекого і близького зарубіжжя.

За результатами 12 Звітної конференції професорсько-викладацького складу видано електронний випуск збірника наукових праць «Актуальні проблеми гуманітарної освіти» [за заг. ред. Ломаковича А. М., Бенери В. Є.]. За матеріалами 12 Звітної студентської конференції оприлюднено «Студентський науковий вісник», збірник наукових статей «UniVersum» і започатковано збірник наукових статей «Kremenets science: open air, або Наука в кросівках» [за заг. ред. Р. О. Дубровського].

Одним із критеріїв моніторингу науково-педагогічної діяльності викладача є результативність його видавничої діяльності. Друкована продукція науково-педагогічного працівника, кафедри, лабораторії – це показник впровад-

ження результатів науково-дослідних робіт, завершених протягом останнього року. Зазначимо, що видавнича діяльність науково-педагогічних працівників має позитивну динаміку. Палітра видань за результатами науково-дослідної роботи професорсько-викладацького складу тісно пов'язана з проблемами підвищення якості й ефективності підготовки майбутніх фахівців.

Зокрема, в освітній процес вищої школи впроваджується навчальне видання «Зоопсихологія з елементами порівняльної психології», яке підготували доктор біологічних наук, завідувач кафедри біології, екології та методики їх викладання, професор Микола Ільєнко і кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології Наталія Савелюк.

Результативною є творча співпраця науковця нашого навчального закладу Олени Цигипало і доктора психологічних наук, професора Рівненського державного гуманітарного університету Романа Павелківа. Свідченням цього стало чергове навчальне видання – підручник «Дитяча психологія», що побачив світ у видавництві «Академвидав» у рамках популярної серії «Альма-матер».

Завідувач кафедри методики викладання мистецьких дисциплін, доктор педагогічних наук, професор Олександр Дем'янчук у співтворстві опублікував навчальний посібник для студентів, магістрантів, аспірантів і науково-педагогічних працівників ВНЗ України «Застосування медіа-технологій викладачами технічних дисциплін у професійній діяльності».

Факти з історії зарубіжного мистецтва, що допомагають по-справжньому любити і високо оцінювати мистецтво національне, представлено у навчально-методичному посібнику «Історія зарубіжного мистецтва», підготуваному у співтворстві кандидатом мистецтвознавства, доцентом кафедри методики викладання мистецьких дисциплін Олександром Панфіловою.

Науково-педагогічні працівники кафедри теорії та методики технологічної освіти й інформатики, кандидати технічних наук, доценти Леонід Пашинський, Ростислав Гарматюк та старший викладач Юрій Цимбалюк свої творчі зусилля спрямували на підготовку навчальних посібників з лабораторного практикуму, як особливо важливого елемента фахової підготовки з технологічних спеціальностей. Навчально-методичні посібники «Лабораторний практикум – складова частина навчального процесу» та «Інженерія матеріалів: практикум» адресовані студентам ВНЗ денної та заочної форм навчання.

У навчально-методичному посібнику старшого викладача кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання Миколи Божики «Теоретико-методичні основи гімнастики» актуалізовано проблеми оптимізації фізичного виховання і спорту.

Авторський тандем науково-педагогічних працівників кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін Ірина Гринчук і Олена Горбач підготували навчально-методичні посібники «Фортепіанні твори українських композиторів» та «Фортепіанні твори М.Вериківського». Викладачі академії Василь Райчук, Левоко Харамбура, Валерій Яскевич стали авторами посібника «Пісні з аккомпанементом у супроводі баяна (акордеону) (3 – 4 класи ЗОШ)» за програмою фахової дисципліни «Основний музичний інструмент» зі спеціальності «Музичне мистецтво».

Наші науковці застосовують ефективний методичний прийом: з метою посилення мотивації до виконавсько-просвітницької та пошукової діяльності знайомлять студентів із творчістю композиторів, пов'язаних з їх малою батьківщиною: тернополянина В.Барвінського, уродженця Бережан Н.Нижанківського, кременчанина М.Вериківського. У посібниках представлено різноплановий і різножанровий український фортепіанний матеріал навчально-виконавського спрямування, що сприятиме формуванню виконавської культури студентів, збагаченню їх стильово-слухового досвіду.

Методичним посібником «Українські народні дитячі рухливі ігри, забави та розваги» поповнили «Бібліотеку дошкільника» досвідчені фахівці з теорії та практики роботи з дітьми дошкільного віку, науково-педагогічний працівник кафедри теорії та методики дошкільної освіти Ольга Яловська і викладач-методист педагогічного коледжу Тетяна Романюк.

Для збереження й ефективного використання досягнутого, вдосконалення наукової роботи в майбутньому маємо спрямувати зусилля науковців Академії на публікацію результатів їх наукових досліджень у журналах з високим імпакт-фактором; забезпечити постійне зростання кількісних і якісних показників наукової діяльності, для чого запровадити академічну систему обліку індексу посилань, а також оцінку рівня ефективності результатів наукових досліджень; вести підготовчу роботу щодо відкриття нових друкованих часописів з метою їх включення до Переліку фахових видань України, насамперед за галузями знань підготовки магістрів.

Активізувалася робота Студентського наукового товариства під керівництвом Сергія Колісецького та Ради молодих науковців, очолюваної Романом Дубровським. Студентська науково-дослідна робота, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, конкурсах наукових робіт студентів супроводжується підтримкою студентської профспілки (голова – Андрій Заблоцький).